IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 154)**

z dnia 7 lipca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 154)

7 lipca 2022 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Sylwestra Tułajewa (PiS)**, zastępcy przewodniczącego, i posła **Kacpra Płażyńskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

I. wybór przewodniczącego Komisji;

II. przedstawienie informacji o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2022) 263, 265, 276, 277, 293 (art. 8 ust. 2 ustawy); COM(2022) 254, 264, 274, 283, 284, 401 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy);

III. rozpatrzenie (w trybie art. 11 ust. 1 ustawy) informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (18 lipca 2022 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2020) 842, COM(2021) 706, COM(2022) 179, 288, 305),

IV. rozpatrzenie (w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy) informacji Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 18 lipca 2022 r.;

V. rozpatrzenie (w trybie art. 7 ust. 4 ustawy) wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udzielenia wyjątkowej pomocy makrofinansowej Ukrainie (COM(2022) 450 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP;

VI. rozpatrzenie (w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy) komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Przyciąganie umiejętności i talentów do UE (COM(2022) 657 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu;

VII. rozpatrzenie (w trybie art. 8 ust. 2 ustawy) wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich (COM(2022) 241 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

W posiedzeniu udział wzięli: **Ryszard Bartosik** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Sebastian Skuza** sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Piotr Wawrzyk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Paweł Wdówik** sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej

wraz ze współpracownikami oraz **Krzysztof Trepczyński** radca w Departamencie Handlu i Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Domańska** i **Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Danuta Adamiec** – specjalista ds. międzynarodowych z Biura Analiz Sejmowych i **Konrad Kuszel** – ekspert ds. legislacji z BAS.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Witam państwa ministrów, witam osoby towarzyszące. Witam posłów do Parlamentu Europejskiego. Nie zaszkodzi przywitać, bo później okaże się, że kogoś nie dostrzegłem. Jeszcze raz witam więc wszystkich państwa, szczególnie członków naszej Komisji.

Zanim przejdziemy do porządku dziennego, chciałbym zaproponować rozszerzenie porządku dziennego o punkt dotyczący wyboru przewodniczącego Komisji. Punkt ten rozpatrzylibyśmy jako punkt pierwszy. Czy jest sprzeciw wobec rozszerzenia porządku obrad? Pani przewodnicząca Pomaska.

Poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Szanowny panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, oczywiście jestem absolutnie za tym, aby jak najszybciej wybrać przewodniczącego Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Myślę, że jest to Komisja, w której wakatu nie powinno być ani przez jeden dzień, a wiemy, że ten wakat był przez dłuższy czas. Bardzo więc cieszę się, że po zwolnieniu tej funkcji wybierzemy nowego przewodniczącego lub nową przewodniczącą.

Chciałam natomiast zwrócić uwagę, że tryb nie jest do końca właściwy. Dzisiaj posłowie mają bardzo pracowity dzień, w tym samym czasie mają różnego rodzaju posiedzenia komisji i wypadałoby, żebyśmy o tak poważnej zmianie w porządku obrad nie decydowali de facto 5 minut przed, a rozumiem, że przed chwilą okazało się, że jest propozycja, żeby wprowadzić ten punkt do porządku obrad. To nie jest rzecz, którą powinno się zaskakiwać, nawet z punktu widzenia politycznego, bo rozumiem, że w polityce różnego rodzaju niespodzianki mogą czasem przynieść pewien efekt. Uważam, że tutaj efekt ten może być co najwyżej negatywny. Nie proponuję więc niewprowadzania tego do porządku obrad, bo myślę, że nie ma sensu tego opóźniać, natomiast kultura pracy wymagałaby, żeby posłanki i posłowie byli o tym fakcie uprzedzeni.

Tyle. Bardzo proszę o kontynuowanie obrad.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję pani przewodniczącej. Rzeczywiście polityka jest pełna niespodzianek, a dzisiejsze rozszerzenie i propozycja wynika z tego, aby przewodniczący miał silny mandat do tego, aby Komisja miała swojego przewodniczącego, żeby prace te wyglądały właściwie.

Nie ma sprzeciwu do rozszerzenia porządku dziennego. Stwierdzam zatem, że Komisja przyjęła porządek dzienny wraz z zaproponowaną zmianą. Przechodzimy do realizacji punktu pierwszego, a mianowicie do wyboru przewodniczącego Komisji.

Informuję, że po zgłoszeniu kandydatur na funkcję przewodniczącego Komisji przeprowadzone zostaną głosowania w sprawie ich wyboru w kolejności zgłaszania kandydatów. Na funkcję przewodniczącego zostanie wybrany pierwszy kandydat, który uzyska poparcie Komisji w głosowaniu zwykłą większością głosów.

Teraz proszę o zgłaszanie kandydatur wraz z krótkim uzasadnieniem. Pan przewodniczący Piotr Polak, proszę bardzo.

Poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, państwo ministrowie, wszyscy uczestniczący w dzisiejszym posiedzeniu, w imieniu członków Komisji z Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość zgłaszam kandydaturę pana posła Kacpra Płażyńskiego. Pan poseł Płażyński jest doświadczonym parlamentarzystą. Zawsze pracował w tejże właśnie Komisji, przewodniczył i przewodniczy podkomisji stałej do spraw

Konferencji o przyszłości Europy, często zabiera głos, wobec powyższego ma doświadczenie. Rekomenduję wybór na funkcję przewodniczącego Komisji pana posła Kacpra Płażyńskiego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy pan poseł wyraża zgodę? Dziękuję. Czy są jeszcze inne kandydatury? Nie widzę.

Pani przewodnicząca Pomaska.

Poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Tak jak powiedziałam, cieszę się, że Komisja będzie miała przewodniczącego. Rozumiem, że zgodnie z parytetem funkcja ta w tej kadencji należy się partii rządzącej. Tak jak mówię w imieniu Koalicji Obywatelskiej, oczywiście to szanujemy, natomiast liczymy też na to, że szacunek do naszej wzajemnej pracy będzie obowiązywał w dwie strony. Wiemy, że bywało różnie. Nie jest to uwaga akurat do prowadzącego, pana przewodniczącego Tułajewa, ale wiemy, że bywało różnie. Ta Komisja ma długą historię z różnymi przewodniczącymi. Wiemy, jak ważne jest – zresztą dzisiaj rozmawialiśmy o tym na posiedzeniu Komisji – żeby w fundamentalnych sprawach europejskich przynajmniej starać się zachować pewne proporcje.

W związku z tym w tym głosowaniu Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska wstrzyma się od głosu. Proszę traktować to jako wyraz zaufania i nadziei na dobrą współpracę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sylwester Tułajew (PiS):

Dziękuję pani przewodniczącej.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem o powołanie pana posła Kacpra Płażyńskiego na stanowisko przewodniczącego Komisji. Kto z pań i panów posłów jest za wyborem pana posła Kacpra Płażyńskiego na stanowisko przewodniczącego Komisji, zechce podnieść rękę i kliknąć wyświetlacz. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Zamykam głosowanie.

Stwierdzam, że głosowało 22 posłów: za kandydaturą pana posła Kacpra Płażyńskiego głosowało 15 posłów, nikt nie był przeciw, 7 posłów wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że Komisja do Spraw Unii Europejskiej wybrała pana posła Kacpra Płażyńskiego na przewodniczącego Komisji.

Chciałbym złożyć serdeczne gratulacje nowemu przewodniczącemu. Życzę powodzenia na tej funkcji. Chciałbym podziękować wszystkim za ten czas, kiedy jako zastępca przewodniczącego mogłem prowadzić obrady Komisji. Chciałbym szczególnie podziękować wszystkim osobom z sekretariatu Komisji, pani sekretarz, całej obsłudze sekretariatu. Są to osoby bardzo mocno i profesjonalnie stawiające na zadania, bardzo rzetelnie, bardzo profesjonalnie wykonujące swoje zadania. Za tę piękną współpracę bardzo serdecznie dziękuję.

Oddaję miejsce przewodzenia Komisji panu przewodniczącemu Kacprowi Płażyńskiemu, któremu jeszcze raz serdecznie gratuluję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Też chciałem państwu podziękować za ten kredyt zaufania. Jestem pewien, że współpraca będzie korzystna przede wszystkim dla prac Sejmu i całej naszej ojczyzny. Zgadzam się, że zdarzają się niespodzianki, jak powiedział pan przewodniczący Tułajew. Dla mnie to też jest miła niespodzianka.

Pani przewodnicząca, chyba stąd nagłe dodanie punktu do porządku obrad, że decyzja w naszym klubie zapadła dość niedawno. Jak słusznie pani zauważyła, jest to ważna i reprezentatywna Komisja, w związku z tym wakat dłużej nie jest potrzebny, jeżeli możemy go uzupełnić. Tym lepiej, jeżeli wydarzyło się to dzisiaj.

Jeszcze raz państwu dziękuję. Cieszę się, że mam takich świetnych współprzewodniczących, na których na pewno będę się opierał. Jest z kim współpracować. To dla mnie bardzo dobra wiadomość.

Pan poseł? Proszę.

Poseł Mariusz Witczak (KO):

Panie przewodniczący, z posłem Tułajewem jesteśmy w różnych partiach politycznych, pomimo tego też chciałem podziękować mu za to, że potrafił w sposób spokojny i merytoryczny prowadzić Komisję. Mieliśmy poczucie sprawiedliwego podziału głosów, spokojnego czasu na wypowiedzi. Za to serdecznie dziękujemy, a panu przewodniczącemu Płażyńskiemu życzymy, żeby szybko został wiceministrem, bo to jest dobre miejsce do awansu, a akurat w przypadku państwa rządu to nie jest żaden problem, żeby utworzyć w jakimś ministerstwie kolejne stanowisko sekretarza stanu. Życzymy więc szybkiego awansu.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Bardzo dziękuję za te życzenia. Bardzo dobrze jest mi tam, gdzie jestem teraz. Dziękuję.

Drodzy państwo, przechodzimy do rozpatrzenia punktu drugiego, czyli informacji o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 8 ust. 2 ustawy 263, 265, 276, 277, 293, w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy 254, 264, 274, 283, 284, 401. Czy są uwagi? Nie widzę uwag. Drodzy państwo, do wymienionych dokumentów nie wniesiono uwag. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów**. Kończymy punkt drugi.

Przechodzimy do punktu trzeciego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach.

Rząd w tej sprawie reprezentuje pan minister Ryszard Bartosik. Panie ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik:

Szanowny panie przewodniczący, serdecznie gratuluję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, wśród punktów A przewidzianych do przyjęcia bez dyskusji podczas posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 18 lipca br. znajdują się następujące dokumenty o charakterze legislacyjnym, których przyjęcie rząd zamierza poprzeć.

To projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zmiany i sprostowania rozporządzenia (UE) nr 508/2014 w odniesieniu do środków szczegółowych mających na celu złagodzenie skutków agresji wojskowej Rosji wobec Ukrainy dla działalności połowowej oraz ograniczenie wpływu zakłóceń rynku spowodowanych tą agresją wojskową na łańcuch dostaw produktów rybołówstwa i akwakultury. Wniosek ten ma sygnaturę COM(2022)179. Wysoka Komisja rozpatrzyła stanowisko rządowe do tego projektu 25 lipca tego roku.

Po drugie to projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym. Wniosek ten ma sygnaturę COM(2020) 842. Wysoka Komisja rozpatrzyła stanowisko rządowe do tego projektu 14 kwietnia 2001 r.

Następnie to projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do mołdawskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi z jednej strony a Republiką Mołdawii z drugiej strony. Stanowisko rządu do dokumentu zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich 5 lipca 2022 r., a następnie przekazane do Sejmu i Senatu RP na posiedzenia właściwych komisji. W związku z przyspieszoną ścieżką procedowania projekt został dodany do listy punktów A posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 18 lipca br. Obejmuje ona propozycję przyjęcia decyzji w sprawie odstąpienia od ośmiotygodniowego okresu przewidzianego w art. 4 protokołu 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w UE.

Punkt drugi. Wstępna agenda posiedzenia przewiduje dyskusję na temat projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin, przenoszącego na poziom prawa unijnego cele Europej-

skiego Zielonego Ładu. Komisja Europejska przedstawiła projekt 22 czerwca br. Projekt ze względu na jego obszerność nadal podlega szczegółowej ocenie przez MRiRW. Został też przekazany do zaopiniowania do właściwych resortów. Projekt jest także konsultowany z jednostkami naukowo-badawczymi oraz partnerami społecznymi.

Niezależnie od powyższego dokonana do tej pory wstępna ocena projektu jest zdecydowanie negatywna. Nie negując niezaprzeczalnej potrzeby ograniczania ryzyka związanego z zastosowaniem środków ochrony roślin oraz uniezależniania rolnictwa od ochrony chemicznej, należy zwrócić uwagę, że spośród trzech scenariuszy przedstawionych przez KE zdecydowano się wybrać scenariusz najbardziej restrykcyjny: 50%. Cele redukcyjne dotyczące ograniczenia stosowania środków ochrony roślin i ryzyka z tym związanego byłyby wiążące zarówno dla UE, jak i dla państw członkowskich. Cele te będą wprawdzie mogły zostać ograniczone w przypadku państw o niskim poziomie zużycia środków ochrony roślin, jednak skala tego ograniczenia jest nieznaczna i tym samym rozwiązanie jest niesatysfakcjonujące. Należy przypomnieć, że w Polsce wskaźnik zużycia środków ochrony roślin w kilogramach na hektar powierzchni upraw na 2019 r. był niższy o 1,67 od średniej dla UE, gdzie wynosi to 2,05. Jednocześnie projekt nakłada na producentów rolnych szereg nowych obciążeń i ograniczeń oraz obowiązków na administrację. KE w niewielkim stopniu uwzględniła przy tym wyniki konsultacji z państwami członkowskimi oraz stanowiska prezentowane przez grupę państw członkowskich, w tym Polskę, podczas dotychczasowych posiedzeń Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa.

Proponowane w projekcie rozwiązania mogą mieć zatem negatywny wpływ na bezpieczeństwo żywnościowe i konkurencyjność unijnego rolnictwa, a także prowadzić do zwiększenia uzależnienia unijnego systemu żywnościowego od importu żywności. Powyższe postulaty są szczególnie aktualne w kontekście zdarzeń zakłócających łańcuchy dostaw, takich jak pandemia COVID-19 czy wojna w Ukrainie. Ewentualne poparcie dla projektu będzie zatem uzależnione od przyjęcia uwag i postulatów Polski, które będą zgłaszane w ramach rozpoczynających się prac grupy roboczej Rady.

Punkt trzeci. W różnych punktach posiedzenia Rady znajduje się jeszcze informacja prezydencji dotycząca postępów prac nad projektem Rozporządzenia w sprawie udostępniania na rynku UE i wywozu produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów. Na posiedzeniu Rady UE ds. Środowiska 28 czerwca br. Polska poparła przyjęcie wspólnego stanowiska Rady UE w formie zaprezentowanej przez prezydencję UE.

Przedstawiona na tym posiedzeniu kompromisowa propozycja prezydencji francuskiej uzgadnia szereg uwag zgłoszonych przez Polskę, w szczególności w odniesieniu do: definicji degradacji lasów, której to przedstawionej przez KE propozycji Polska nie akceptowała z racji oparcia jej wyłącznie na operacji zrównoważonego pozyskania drewna (ostatecznie definicja została zmodyfikowana w sposób, który nie podważa zasad zrównoważonej gospodarki leśnej prowadzonej przez Polskę); daty granicznej dla produktów w systemie zasad należytej staranności, która została zaproponowana przez Komisję na dzień 31 grudnia 2020 r. (propozycja ta była problematyczna dla Polski, ponieważ naruszała ona ochronę prawną właścicieli gruntów i w toku negocjacji udało się uzyskać przesunięcie tej daty na 31 grudnia 2021 r.; dalsze przesunięcie tej daty było niemożliwe ze względu na silny opór krajów członkowskich); obciążeń administracyjnych, w ramach których podstawową kwestią było dopuszczenie tzw. podwójnej kontroli, np. w przypadku paszy sojowej dla zwierząt gospodarskich, produktu szczególnie problematycznego dla sektora rolnego (w toku negocjacji wypracowano instrumenty mające na celu minimalizację tych obciążeń); obowiązku przeprowadzenia corocznych kontroli na poziomie 5% dla podmiotów i 5% dla produktu każdej grupy towarowej, co stanowiłoby znaczny wzrost obciążeń administracyjnych dla właściwych organów w Polsce (przyjęcie takiego pułapu oznaczałoby konieczność przeprowadzenia ponad 4,5 tys. kontroli miesięcznie w Polsce i w toku negocjacji został osiągnięty kompromis, w ramach którego do celów ilościowych kontroli nie zalicza się małych i średnich przedsiębiorstw, oraz znacznie zmniejszono wartość ilościową kontroli); rozszerzenia zakresu produktów, które zostało zaproponowane przez niektóre kraje członkowskie na początku negocjacji (propozycje te zakładały rozszerzenie zakresu rozporządzenia na inne grupy towarowe i ekosystemy; ostatecznie rozszerzenie to zostało zablokowane i przedmiotowy projekt

ogranicza się do grup towarowych i ekosystemu leśnego, a ewentualne rozszerzenie tego zakresu zostało przesunięte na okres po dokonaniu pierwszej ewaluacji rozporządzenia).

Mając powyższe na uwadze, Polska poparła kompromisową propozycję prezydencji francuskiej i podejście ogólne do projektu zostało przyjęte na Radzie ds. Środowiska 28 czerwca tego roku. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Szanowni państwo, otwieram dyskusję. Czy ktoś chciałby zabrać głos? Nie widzę.

W związku z tym zamykam dyskusję i proponuję następującą konkluzję. Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła informację o stanowiskach, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 18 lipca br., w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy. Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag odnośnie do dokumentów o sygnaturze COM(2020) 842, COM(2021) 706, COM(2022) 179 oraz 305, natomiast w stosunku do dokumentu o sygnaturze COM(2020) 288 Komisja postanowiła nie zajmować stanowiska**. Czy jest sprzeciw? Nie widzę, w związku z czym zamykam rozpatrywanie punktu trzeciego.

Dziękuję, panie ministrze.

Przechodzimy do punktu czwartego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy informacji Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 18 lipca br.

Rząd reprezentuje pan minister Piotr Wawrzyk. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Przede wszystkim gratuluję wyboru.

Jeżeli chodzi o spotkanie Rady ds. Zagranicznych w dniu 18 lipca, to w planowanym na dziś porządku nie ma aktów ustawodawczych. Planowane jest omówienie trzech zagadnień: agresji Rosji przeciwko Ukrainie, relacji z państwami Ameryki Łacińskiej i Karaibów, dyplomacji cyfrowej.

W pierwszym punkcie na wstępie przedstawiciel RP zaznaczy, że wobec sytuacji w Donbasie kluczowe jest kontynuowanie wsparcie wojskowego dla Ukrainy. Zaapelujemy o współpracę państw członkowskich, a także zadeklarujemy nasz udział w tym procesie. Z satysfakcją odnotujemy również wyniki konferencji na temat odbudowy Ukrainy z 4 i 5 lipca br. zaprezentowane w tzw. deklaracji z Lugano. Oczekujemy kontynuacji bieżącego wsparcia finansowego dla Ukrainy ze strony UE. Podczas posiedzenia Rady zaapelujemy, aby działania wielostronne i dwustronne były podejmowane w ścisłej współpracy z władzami Ukrainy, zgodnie z przedstawionymi przez nią krajowymi programami odbudowy.

Jeżeli chodzi o kryzys żywnościowy, uważamy, że kluczowa w tym zakresie jest intensyfikacja kontaktów z państwami Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej mająca zniwelować negatywne skutki rosyjskiej presji propagandowej na te kraje. UE powinna wychodzić dalej z jasnym sygnałem, że jedynym winnym niedostatku zboża na tych rynkach jest Federacja Rosyjska, czyli prowadzona przez nią polityka wobec Ukrainy i agresja na Ukrainę. Na posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych zamierzamy również podtrzymać nasze zdecydowane poparcie dla intensyfikacji dialogu z tymi państwami. Podniesiemy również działania w zakresie poszerzenia korytarza tranzytowego z Ukrainy przez Polskę. Podkreślimy przy tym, że kryzys żywnościowy nie może być rozwiązywany kosztem bezpieczeństwa wojskowego Ukrainy.

Niezmiennie opowiadamy się za podjęciem prac nad siódmym pakietem sankcji wobec Rosji. Postulujemy przy tym uwzględnienie w nim ograniczeń importu rosyjskiego gazu na zasadach podobnych do tych, które zostały ustalone w przypadku ropy. Należy również przyspieszyć prace nad wyeliminowaniem współpracy z Rosją w sektorze jądrowym. Ponadto pakiet powinien obejmować uszczelnienie i rozszerzenie dotychczas przyjętych sankcji w sektorach wysokich technologii, usług, transportu i finansowym, np. odcięcie kolejnych rosyjskich banków od systemu SWIFT. Polska opowie się również za konsekwentnym przeciwdziałaniem rosyjskim wpływom w UE m.in. poprzez wprowadzenie

zapisów ograniczających możliwość lobbowania na rzecz rosyjskich interesów i szerzenia ideologii tzw. ruskiego miru.

Po przyznaniu Ukrainie statusu państwa kandydującego na szczycie Rady Europejskiej w czerwcu dynamika procesu politycznego w tym zakresie nie może ulec osłabieniu. Mamy świadomość konieczności wypełnienia przez Ukrainę wymogów zdefiniowanych przez KE przed rozpoczęciem negocjacji. Zdajemy sobie sprawę również z tego, że proces akcesyjny co do zasady jest długotrwały, ale dotychczasowe działania KE i Ukrainy spowodowały jego znaczące przyspieszenie. Będziemy zatem aktywnie wspierać Ukrainę w realizacji niezbędnych zobowiązań oraz działać na rzecz możliwie dynamicznego tempa prac w samej Brukseli.

Punkt drugi to relacje z państwami Ameryki Łacińskiej i Karaibów. W tym zakresie Polska popiera zacieśnienie relacji z tymi państwami. Region ten jest istotnym podmiotem na arenie międzynarodowej i aktywnym uczestnikiem rywalizacji globalnej. Ameryka Łacińska jest bliska kulturowo Europie. Większość krajów regionu podziela wartości unijne oraz stanowisko wobec współczesnych wyzwań globalnych. Region ten, atrakcyjny gospodarczo i zasobny w surowce naturalne, mógłby stanowić alternatywę dla obecnych łańcuchów dostaw, dlatego jest postrzegany jako istotny partner UE zwłaszcza w obecnej sytuacji geopolitycznej.

Europejska Służba Działań Zewnętrznych przedstawiła dokument: relacje UE a Ameryka Łacińska i Karaiby – mapa drogowa 2023, który zawiera kompleksowe wytyczne w kwestii wzmocnienia relacji z regionem i inicjuje debatę ministrów. Polska podziela opinię, że partnerstwo z regionem powinno być zaktywizowane w obszarach takich jak bezpieczeństwo, transformacja cyfrowa, przeciwdziałanie skutkom pandemii, jak również uwzględniać skutki agresji Rosji na Ukrainę oraz znaczącą rolę Chin.

Jeżeli chodzi o punkt trzeci, czyli o dyplomację cyfrową, Rada ma przyjąć konkluzję w tej sprawie. Proces negocjacji konkluzji obecnie trwa na poziomie eksperckim. Naszym zdaniem podejście UE do transformacji cyfrowej ma być zgodne z prawami podstawowymi, w tym z zapisami dotyczącymi ochrony danych i równego traktowania, neutralnością technologiczną i neutralnością sieci oraz inkluzyjnością społeczną. W konkluzjach Rady uwzględniono także aspekt dezinformacji w sieci.

Polska popiera co do zasady inicjatywę ustanowienia dyplomacji cyfrowej UE wraz z siecią tzw. cyfrowych ambasadorów. W obliczu coraz szybciej zachodzących procesów cyfryzacji zarówno na poziomie regionalnym, jak i globalnym ważne jest zapewnienie silnej obecności UE w cyberprzestrzeni w celu kształtowania globalnego ładu cyfrowego zgodnego z unijnymi interesami. Polsce zależy również na zapewnieniu komplementarności funkcjonowania sieci dyplomacji cyfrowej z siecią ds. cyberbezpieczeństwa, by unikać duplikowania zadań i powielania kompetencji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Szanowni państwo, otwieram dyskusję i przy okazji pozwolę sobie zapytać pana ministra o kwestię embarga, tzn. zamknięcia drogi czy wprowadzenia realnych sankcji przyjętych przez wszystkie państwa członkowskie UE dla dóbr płynących do obwodu królewieckiego. Tutaj przed szereg dość niespodziewanie wystąpili Niemcy i zaczęli publicznie domagać się, aby korytarz został ponownie otwarty. W mojej ocenie wysyła to bardzo negatywny sygnał do naszych pozostałych sojuszników, a przede wszystkim do Rosji, świadczący o tym, że jednak solidarność ta nie jest stuprocentowa i że są w UE partnerzy, którzy są gotowi robić krok w tył.

Chciałbym więc zapytać pana ministra, biorąc pod uwagę, że 20 czerwca, jeżeli mnie pamięć nie myli, korytarz został już zamknięty. Niemcy dość otwarcie i dość ofensywnie przystąpili do zmiany stanowiska. Wywierają presję na zmianę stanowiska rządu litewskiego. W jaki sposób pomagamy kolegom z Litwy i czy staramy się przedstawiać tutaj zdecydowaną kontrofensywę argumentów, które mówią o tym, że to, jak te sankcje zostały wprowadzone, to jest jednak najlepszy ich skutek i to, co było przecież oczekiwane…

Szanowni państwo, nie wiem, jaką praktykę preferujecie. Pozbierajmy pytania. Myślę, że tak jest najlepiej. Czy są jeszcze jakieś pytania z państwa strony? Nie ma pytań. Dobrze.

W takim razie, panie ministrze, dopowiem jeszcze jedno pytanie o dyplomację cyfrową i walkę z dezinformacją. Wydaje się, że szczególnie wrażliwy jest obszar Bałkanów Zachodnich. Szczególnie w ostatnich dniach można tam zaobserwować wzmożenie rosyjskiej propagandy i niepokojów społecznych trwającymi w tej chwili protestami wręcz wylewającymi się już na ulicę. Nie daj Boże, co bardzo prawdopodobne, żeby fale protestów, podburzane przez rosyjską propagandę, w następnych dniach rozlewały się dalej. Czy w ramach tej, jak to zostało ujęte, dyplomacji cyfrowej Bałkany zajmują jakieś szczególne miejsce w naszej polityce?

Sekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Dziękuję bardzo. Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, zacznę od ogólnego aspektu, w szczególności od sankcji. Rzeczywiście jest to swego rodzaju problem, dlatego że żaden z dotychczas przyjętych pakietów sankcji nie jest, nawet w większości, szczelny. W jakimś procencie oczywiście jest, ale są duże próby omijania tych sankcji, transferowania różnych towarów za pośrednictwem innych krajów, które kiedyś jako republiki należały do Związku Radzieckiego. Dlatego też jednym z elementów w tym zakresie, które zamierzamy podnieść na Radzie, jest to, żeby podjąć prace nad siódmym pakietem w zakresie uszczelnienia dotychczasowych pakietów sankcji, żeby zlikwidować luki, które ujawniły się w trakcie funkcjonowania dotychczasowych pakietów.

Co do zboża, oczywiście jest problem z solidarnością, ale tak samo jak w przypadku pozostałych sankcji. To omijanie sprowadza się mniej więcej do tego, że są zakusy ze strony różnych krajów do omijania sankcji, sprowadzania czy wysyłania towarów w jakiś sposób.

Co do problemu Litwy, za chwilę poproszę panią dyrektor. Chciałbym tylko odnieść się do dyplomacji cyfrowej. Rzeczywiście, tak jak wspomniałem, będziemy mówili o tym, żeby podjąć jeszcze dalej idące środki na rzecz przeciwdziałania rosyjskiej propagandzie tak w samej UE, jak w krajach kandydujących, a o takich, jak rozumiem, mówił pan przewodniczący, mając na myśli Bałkany, ale nie tylko w krajach kandydujących, bo szczególnie w ostatnich tygodniach widać, że w niektórych krajach mniej lub bardziej formalne lobby rosyjskie zaczyna odnosić skutek, zaczyna docierać do ludzi. To powoduje sytuacje, z którymi mamy do czynienia np. we wspomnianej przez pana przewodniczącego Bośni i Hercegowinie. W naszym przekonaniu UE powinna jak najbardziej zdecydowanie przeciwstawiać się tym działaniom. Dlatego też podniesiemy ten element, tak w punkcie dotyczącym przeciwdziałaniu rosyjskiej agresji, jak w zakresie dyplomacji cyfrowej. Stąd też chcemy, tak jak wspomniałem na zakończenie, uwzględnić kwestie dyplomacji cyfrowej, ale również w kontekście cyberprzestępczości, bo tych zjawisk nie da się rozdzielić.

Poproszę jeszcze panią dyrektor o głos à propos Litwy. Dziękuję.

Dyrektor Biura Dyrektora Politycznego w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Marta Stachowiak:

Dziękuję bardzo. Tytułem uzupełnienia, tak jak pan powiedział, panie przewodniczący, powiem, że działania Litwy nie są niczym innym niż tylko wprowadzeniem w życie czy też implementacją podjętych decyzji sankcyjnych. Są one w pełni zgodne z rozporządzeniem przyjętym przez wszystkie państwa członkowskie. Co istotne, co państwo wiecie, nie dotyczą one wszystkich transportowanych towarów, ponieważ chociażby żywność i lekarstwa nie są w żaden sposób objęte reżimami sankcyjnymi UE. Polska wyrażała i wyraża na poziomie politycznym i eksperckim pełne poparcie dla działań Litwy. Jakiekolwiek zmiany w reżimie sankcyjnym, które np. mogłyby dopuścić transport towarów do obwodu kaliningradzkiego, wymagać będą zgody wszystkich państw członkowskich i otwarcia rozporządzeń i decyzji. Dlatego w tej kwestii nie może zapaść żadna decyzja bez zgody Polski, bez względu na stanowisko innych państw członkowskich. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Drodzy państwo, jeżeli nie ma innych pytań, zamykam dyskusję.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia do wiadomości informacji przedstawionej przez pana ministra? Nie widzę sprzeciwu, w związku z czym stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagra-**

nicznych, które to posiedzenie odbędzie się w dniu 18 lipca br. Zamykam punkt czwarty obrad.

Punkt piąty: rozpatrzenie w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udzielenia wyjątkowej pomocy makrofinansowej Ukrainie (COM(2022) 450 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

Rząd reprezentuje pan minister Sebastian Skuza. Bardzo proszę pana ministra.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Sebastian Skuza:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, na początku chciałbym serdecznie podziękować prezydium Komisji oraz sekretariatowi za możliwość przedstawienia stanowiska pomimo tego, że zostało ono przekazane w dniu wczorajszym. Sytuacja, jeżeli chodzi o wsparcie Ukrainy, jest ekstraordynaryjna.

Pomoc makrofinansowa, która jest przedmiotem procedowanego wniosku, jest formą wsparcia finansowego udzielanego przez UE krajom partnerskim, które mają trudności związane z bilansem płatniczym. Jest ona przeznaczona dla państw, które korzystają z programu wsparcia Międzynarodowego Funduszu Walutowego, ma charakter wyjątkowy i jest przyznawana w indywidualnych przypadkach.

Oprócz ogromnych strat ludzkich, a także szkód w infrastrukturze i gospodarce, rosyjska agresja na Ukrainę spowodowała, że Ukraina utraciła bądź ma utrudniony dostęp do międzynarodowych rynków finansowych i szacowana luka w finansowaniu bilansu płatniczego Ukrainy na 2022 r. – można powiedzieć, że jest tu zbieżne stanowisko Ukrainy i Międzynarodowego Funduszu Walutowego – jest na poziomie ok. 39 mld dolarów. W ocenie MF z tej kwoty Ukraina mogłaby sfinansować, korzystając ze swoich rezerw międzynarodowych, ok. 9 mld dolarów.

Ponadto zostały podjęte pewne zobowiązania. W kontekście spotkania ministrów finansów państw G7 i prezesów banków centralnych w dniach 18 i 20 maja osiągnięto kompromis i poziom wsparcia szacowany na ok. 20 mld dolarów. Do tego niektóre państwa członkowskie przyznały dotacje na bezpośrednie wsparcie budżetowe dla Ukrainy.

Aby wnieść wkład finansowy w pokrycie pozostałej szacunkowej luki w bilansie płatniczym, Komisja Europejska zamierza przedstawić wniosek dotyczący nadzwyczajnej pomocy operacji makrofinansowej w wysokości do 9 mld euro. Ten wniosek, który teraz byłby procedowany, jest wnioskiem najpilniejszym i dotyczy 1 mld euro, który byłby przekazany Ukrainie w formie korzystnej pożyczki. Środki te pochodziłyby od pożyczenia środków przez KE na rynku kapitałowym i od pożyczenia Ukrainie. Pożyczka byłaby zabezpieczona gwarancją ujętą w budżecie UE w kwocie 700 mln euro. Jest to wyjątkowy poziom gwarancji. Ma to zapewnić zaufanie inwestorów, że wszelkie kwoty będą spłacone terminowo i w całości. Byłaby to pożyczka realizowana w jednej transzy. Uwolnienie środków nastąpiłoby niezwłocznie po zatwierdzeniu niniejszego wniosku i realizacji przez Ukrainę warunków uzgodnionych w protokole ustawy. Na wniosek strony ukraińskiej odsetki od pożyczki byłyby sfinansowane z budżetu UE. W ten sposób UE zapewniłaby Ukrainie dodatkową pomoc, co przyczyni się do poprawy jej zdolności obsługi długu publicznego.

Podsumowując, powiem, że – wraz z pomocą makrofinansową w wysokości 1,2 mld euro wypłaconą już Ukrainie w pierwszej połowie tego roku – całkowite wsparcie makrofinansowe dla Ukrainy od początku wojny wyniosłoby 2,2 mld euro. Rząd RP niezmiennie i w pełni popiera działania pomocowe na rzecz Ukrainy. Ponadto wobec wciąż napiętej sytuacji w regionie rząd RP opowiada się za szybkim przyjęciem przedmiotowej decyzji bez prowadzenia jakichkolwiek korekt. Rząd RP będzie podkreślał, że trwające działania wojenne powodują, że warunkowość wypłaty środków z przedmiotowej puli pomocy powinna być dostosowana do ograniczonych możliwości rządu Ukrainy. Rząd RP będzie również zwracał uwagę, że konieczna jest pełna i jak najszybsza realizacja konkluzji Rady Europejskiej z dnia 30 i 31 maja oraz 23 i 24 czerwca o wsparciu Ukrainy w formie pomocy makrofinansowej łącznie w sumie 9 mld euro.

Dlatego rząd RP oczekuje pilnej prezentacji projektu drugiej części pakietu wsparcia w kwocie pozostałej, czyli jeszcze do 8 mld euro. Wniosek Komisji jest obecnie uzgad-

niany w trybie ekstraordynaryjnym, w trybie pilnym. W dniu dzisiejszym będzie przyjęty przez Parlament Europejski, natomiast Rada zajmie się nim na posiedzeniu 12 lipca.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję za wysłuchanie. Zwracam się do Wysokiej Komisji z prośbą o pozytywne zaopiniowanie stanowiska rządu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Z uwagi na ten pilny tryb nie ma w tym punkcie posła sprawozdawcy, więc pozwolę sobie od razu przejść do dyskusji. Czy są jakieś pytania? Pytań nie widzę, w związku z czym chciałbym zaproponować następującą konkluzję. Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygnaturze COM(2022) 450 wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu**. Czy jest sprzeciw? Nie ma sprzeciwu, w związku z tym zamykam rozpatrywanie tegoż punktu. Dziękuję, panie ministrze.

Punkt szósty: rozpatrzenie (w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z 8 października 2010 r.) komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Przyciąganie umiejętności i talentów do UE (COM(2022) 657 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.

Rząd reprezentuje pan minister Paweł Wdówik. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Paweł Wdówik:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, nasze stanowisko przedstawi pan dyrektor Marcin Wiatrów.

Zastępca dyrektora Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Marcin Wiatrów:

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, w odniesieniu do krótkiej informacji o samym komunikacie Komisji: Przyciąganie umiejętności i talentów do UE, celem komunikatu jest określenie stopniowego podejścia do ambitnej i zrównoważonej polityki UE w zakresie legalnej migracji. Koncentruje się przede wszystkim na przyciąganiu talentów, wyżej wykwalifikowanych migrantów. Ma reagować na zmiany demograficzne w Europie.

Komunikat określa trzy podstawowe filary. Pierwszy jest legislacyjny i są to propozycje nowelizacji dwóch dyrektyw. Jedna dotyczy statusu obywateli państw trzecich będących rezydentami długoterminowymi. Druga dotyczy procedury jednego wniosku o jedno zezwolenie dla obywateli państw trzecich oraz wspólnego zbioru praw dla migrantów.

Jeśli chodzi o dyrektywy, komunikat określa, że pierwszy projekt, dotyczący migracji długoterminowej, będzie kluczowym narzędziem do promowania integracji obywateli państw spoza UE, którzy osiedlili się na terytorium UE. Jeśli chodzi o drugi projekt, ma on usprawnić tę procedurę. Dyrektywa obowiązuje już 11 lat z aplikacją o jedno zezwolenie na pobyt czasowy i pracę, by uczynić ją bardziej skuteczną. W ramach tej dyrektywy są również rozwiązania dotyczące wspólnego dla wszystkich państw członkowskich zbioru praw, których państwa członkowskie powinny przestrzegać w stosunku do migrantów przyjmowanych w celach zarobkowych.

Jeśli chodzi o drugi filar operacyjny, komunikat przewiduje realizację projektu partnerstwa dla talentów. Są to najczęściej bilateralne projekty pomiędzy jednym lub większą liczbą państw członkowskich a którymś z państw trzecich. Na tę chwilę Komisja wymienia trzy kraje Afryki Północnej. Potem będzie to stopniowo rozszerzane. Drugie działanie przedstawione w tym filarze to utworzenie informatycznego narzędzia puli talentów. Jest to narzędzie trochę wzorowane na krajach migracyjnych takich jak Kanada, Australia, Nowa Zelandia, które w automatyczny lub półautomatyczny sposób będzie łączyć chętnych pracowników spoza UE i pracodawców na terytorium UE. Pilotaż tego projektu jest bardzo mocno powiązany z sytuacją na Ukrainie, gdyż w 2022 r. pilotaż będzie dotyczył tylko obywateli Ukrainy, którzy zostali objęci ochroną czasową w UE.

Filar trzeci obejmuje identyfikację obszarów działań w przyszłości, strategicznych z punktu widzenia wyzwań, przed którymi stoi UE. To m.in. przyciąganie pracowników

opieki długoterminowej, promowanie mobilności młodzieży oraz ułatwianie przyjmowania start-upów spoza UE.

Jeśli chodzi o stanowisko rządu RP, wyrażamy pozytywną opinię na temat komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady. Odpowiednie wydają się też sposoby rozwiązania narastających problemów związanych ze starzeniem się społeczeństwa oraz, co się z tym wiąże, zwiększeniem popytu na usługi określonego typu. Jak wiadomo, kompetencje UE nie są bardzo duże w zakresie migracji, ale uważamy, że w tym zakresie, w jakim UE ma traktatowe możliwości proponowania działań w tym zakresie, są one poprawne.

Jeśli chodzi o filar legislacyjny, osobno będą oczywiście procedowane wnioski dyrektyw. To jest właściwość Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, które opracowuje stanowiska rządu do obu projektów. Z pewnością konieczne w tym będzie, co pokazały poprzednie doświadczenia, jak najpełniejsze uwzględnienie uwarunkowań polskiego systemu prawnego i zapewnienie możliwie pełnej spójności ostatecznego kształtu proponowanych zmian z rozwiązaniami funkcjonującymi na gruncie krajowym.

W filarze operacyjnym w odniesieniu do partnerstw na rzecz talentów chcielibyśmy, aby ten projekt rozwijał się, ale by była dowolność państw członkowskich we wskazywaniu krajów, z którymi się współpracuje. Projekt jest oczywiście na cały czas nowej perspektywy finansowej, więc kraje będą stopniowo dodawane. Kraje, które na razie wskazuje Komisja, są krajami Afryki Północnej, krajami, z których pochodzi duża liczba uchodźców. One nie są wśród krajów, przy których Polska stosuje ułatwienia, jeśli chodzi o zatrudnienia cudzoziemców.

Jeśli chodzi o filar operacyjny, o narzędzie EU Talent Pool, to krótka informacja jest taka, że MRiPS jest zaangażowane na razie na poziomie roboczym w konsultowanie, jak ma wyglądać narzędzie do matchowania, do łączenia pracowników z pracodawcami w UE. Na razie, jak mówiłem, będą to tylko obywatele Ukrainy objęci ochroną czasową. Zwracamy uwagę, że wydaje się, że rozwiązania, które na tę chwilę proponuje Komisja, nie są do końca dopasowane do tego, jakie są u nas warunki. Takie narzędzie musiało być w pełni automatyczne. Mamy bardzo dużą liczbę obywateli Ukrainy i, tak jak dzisiaj proponuje Komisja, narzędzie było robione częściowo przez urzędników państw członkowskich. Wydaje się, że to nie do końca jest dobry pomysł.

Druga rzecz, jeśli chodzi o to rozwiązanie, jest taka, że rozwiązanie, które obecnie mamy w Polsce… MRiPS współpracowało z ministrem Cieszyńskim i z KPRM-em i wydaje się, że zaproponowane przez nas rozwiązanie automatycznego matchowania ofert, kwalifikacji obywateli ukraińskich w Polsce z ofertami, które są obecne na polskim rynku, jest trochę bardziej zaangażowane. Będziemy starali się rozmawiać z Komisją i dzielić się swoimi doświadczeniami.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję, panie dyrektorze.

To już nie jest w trybie pilnym, w związku z czym panem posłem sprawozdawcą jest pan poseł Protasiewicz. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Jacek Protasiewicz (KP):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie dyrektorze i panie ministrze, dziękuję za wprowadzenie. Na początek warto może podać jedną daną, żeby wiedzieć, o jakiej skali przedsięwzięcia czy problemu mówimy. Otóż obecnie na terenie wszystkich krajów należących do wspólnoty UE mieszka prawie 24 mln osób pochodzących, urodzonych poza UE, co stanowi, dobrze o tym wiedzieć, ledwie 5,3% całej populacji UE. Jeśli mamy do czynienia z migracją, są to dwie fale. Jednej nie obserwujemy, dlatego że jest to migracja legalna. Używane jest też słowo migracja uregulowana. W jej ramach do krajów UE przybywa pomiędzy 2 a 3 mln osób rocznie, natomiast nielegalnych migrantów, których próby forsowania granicy w ten czy inny sposób obserwujemy w tym czy innym miejscu UE, jest zaledwie 125 tys. czy 200 tys. Nie mówię, że to jest mało, ale jeśli mówimy o skali zjawiska migracji, to dobrze mieć świadomość, że tak te proporcje się układają.

Jednocześnie, jak zauważa nie tylko sama UE, ale naukowcy, pojawia się obiektywny problem ze starzeniem się wszystkich społeczeństw europejskich, niestety również

naszego, rodzimego, krajowego, polskiego społeczeństwa. Przewidywania demografów mówią, że w ciągu najbliższych czterdziestu kilku lat liczba osób w wieku produkcyjnym, mieszkających na terenie UE, z obecnych 65% spadnie o 10%, do 55%. Na przykład w ciągu najbliższych 8 lat będzie wakowało ok. 7 mln miejsc pracy w sektorze opieki długoterminowej nad osobami starszymi, nad osobami przewlekle chorymi, których unijny rynek pracy nie będzie w stanie zaspokoić.

Stąd UE czy KE w ramach kompetencji, o których mówił pan dyrektor, które nie należą w stu procentach do UE, co też warto podkreślić w naszej dyskusji, bo są to tzw. kompetencje zielone – UE ma obowiązek i musi blisko współpracować z państwami członkowskimi, a do tych właśnie należy m.in. polityka migracyjna – już ponad 3 lata temu zlecała przegląd istniejącego ustawodawstwa. Z siedmiu dyrektyw, które regulują kwestie legalnego przybywania na teren państw unijnych osób spoza UE po to, żeby tutaj przebywać – czy jako młodzież, czy jako wolontariusze, czy jako naukowcy, czy wreszcie jako legalni pracownicy – UE zaproponowała, żeby dwie z tych dyrektyw poddać pewnej rewizji, żeby nie proponować żadnej nowej dyrektywy, co akurat jest cenną inicjatywą, a żeby z tych siedmiu dyrektyw dwie poddać co najwyżej pewnej nowelizacji, o której wspominał pan dyrektor. Nie będę już tego powtarzał.

Jednocześnie, jak mówił pan dyrektor, KE proponuje nadać legalnej migracji lepiej zorganizowane formy, stąd partnerstwa w zakresie talentów z krajami, z których pochodzą migranci. Dzisiaj KE proponuje głównie kraje Afryki Północnej. Maroko, Tunezja, Egipt są w pierwszej kolejności. W niedalekiej przyszłości będą to również kraje azjatyckie.

Jak warto raz jeszcze bardzo mocno podkreślić, państwa będą przystępowały do tych partnerstw dobrowolnie i na własne życzenie. Nikt nikogo nie będzie do niczego zmuszał. Jeżeli któreś państwo będzie chciało uczestniczyć w takim partnerstwie, będzie miało możliwość. Polska, tak jak zauważył pan dyrektor, na razie nie jest zainteresowana kierunkami pozyskiwania imigrantów, natomiast niewykluczone, jak czytałem w stanowisku rządu, że chciałaby zaproponować, ażeby takie partnerstwa powstały dla krajów dawnego Związku Radzieckiego, Bałkanów, niewchodzących w skład UE czy nawet Azji Południowo-Wschodniej, czyli dla kierunków, z których przybywają do nas zarobkowi, legalni migranci.

Stanowisko rządu, co chcę wyraźnie zacytować, nie podważa „zasadności ulepszenia wybranych aspektów obu dyrektyw w celu zapewnienia ich większej spójności i efektywności”. Tak w swoim stanowisku formułuje to rząd. Rząd wyraża też pozytywną opinię dla samego komunikatu, który nie ma znaczenia legislacyjnego, jest wyłącznie dokumentem podsumowującym etap przeglądu istniejącego porządku prawno-organizacyjnego i proponuje pewne rozwiązania, czyli jest to ciągle etap dyskusji zarówno z partnerami społecznymi, jak i w tym przypadku z partnerem w postaci Parlamentu Europejskiego, państw członkowskich, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Europejskiego Komitetu Regionów. Wobec tego komunikatu stanowisko rządu jest więc pozytywne.

O ewentualnych propozycjach zmian w dyrektywach, które, jak rozumiem, jeszcze się nie pojawiły, raz jeszcze powiem, że rząd nie podważa zasadności wybranych aspektów, ale odniesie się do nich w momencie, w którym będą już konkretnie sformułowane. W sprawie narzędzi, o których mówił pan dyrektor, a zwłaszcza w sprawie partnerstwa na rzecz talentów czy narzędzia internetowego, które pozwoli osobom poszukującym zatrudnienia na terenie UE dopasować istniejące dostępne oferty pracy do swoich kwalifikacji, rząd również wyraża się pozytywnie, ponieważ sam dla ukraińskich uchodźców – w tym przypadku uchodźców, niekoniecznie migrantów – stworzył narodowe, krajowe narzędzie, które nazywa się „Praca w Polsce”, które ułatwia uchodźcom, których, jak wiadomo, napłynęło do Polski ponad 2,5 mln, znalezienie odpowiedniego dla siebie i dla swoich kwalifikacji stanowiska pracy w naszym kraju.

W związku z powyższym, ponieważ mamy już do czynienia z dyskusją na etapie pewnej ustrukturyzowanej, a nie chaotycznej, ale jednak dyskusji, mamy do czynienia z sensownymi rozwiązaniami KE oraz wstępnie pozytywną opinią polskiego rządu do tej inicjatywy, uważam, że nasza Komisja może spokojnie poprzeć stanowisko rządu w tej kwestii. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję, panie pośle.

Otwieram dyskusję. Czy są uwagi i głosy? Nie widzę, w związku z czym zamykam dyskusję. Proponuję **przyjęcie do wiadomości informacji rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2022) 657 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Czy jest sprzeciw? Sprzeciwu nie widzę. Zamykam punkt szósty.

Punkt siódmy: rozpatrzenie w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich (COM(2022) 241 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Również w tym punkcie referuje pan minister Wdówik. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiPS Paweł Wdówik:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Tutaj też poproszę pana dyrektora o przedstawienie stanowiska.

Zastępca dyrektora departamentu MRiPS Marcin Wiatrów:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Dziękuję bardzo, panie ministrze. Szanowni państwo, obowiązek przyjęcia przez Radę wytycznych dotyczących zatrudnienia wynika wprost z Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Wytyczne dotyczące zatrudnienia są przedstawiane co roku w formie decyzji Rady – czyli Komisja proponuje, a Rada wydaje decyzje – i stanowią podstawę zaleceń dla poszczególnych krajów w określonych obszarach. W 2020 r. wytyczne dotyczące zatrudnienia zostały dostosowane po uwzględnieniu elementów związanych ze skutkami kryzysu COVID-19, zieloną i cyfrową transformacją oraz celami zrównoważonego rozwoju ONZ. Następnie zostały one przedłużone na 2021 r.

Wytyczne dotyczące zatrudnienia na rok, który właśnie omawiamy, w pewnym stopniu zmieniono, dostosowując zapisy do realiów po pandemii COVID-19. Wprowadzono więcej elementów związanych ze sprawiedliwością w kontekście zielonej transformacji, uwzględniono niedawne inicjatywy polityczne oraz dodano elementy polityki mające szczególne znaczenie w kontekście rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Wniosek komisji proponuje zmiany w zakresie czterech wytycznych. To wytyczna piąta: zwiększenie popytu na pracę, wytyczna szósta: zwiększenie podaży pracy i poprawa dostępu do zatrudnienia oraz nabywania kompetencji i umiejętności przez całe życie, wytyczna siódma: poprawa funkcjonowania rynku pracy oraz skuteczności dialogu społecznego, oraz wytyczna ósma: promowanie równości szans dla wszystkich, wspieranie włączenia społecznego i zwalczanie ubóstwa.

Jeśli chodzi o stanowisko rządu RP, rząd RP popiera ogólne podejście do zaproponowanych przez KE zmian do wytycznych dotyczących zatrudnienia, jednocześnie podzielając przekonanie o potrzebie uwzględnienia czynników takich jak odbudowa po pandemii, zielona i cyfrowa transformacja – jeśli chodzi o Polskę, to w szczególności dbanie o to, żeby zielona transformacja była przeprowadzona w sposób sprawiedliwy – oraz skutki przedłużającego się konfliktu na Ukrainie. Postulaty zawarte w przedmiotowych wytycznych wpisują się też co do zasady w priorytety polskiej polityki zatrudnienia, które można prześledzić np. w dokumentach programowych takich jak Krajowy Plan Działań na rzecz Zatrudnienia, bodaj w ostatnich dwóch tygodniach przyjęty przez rząd, a także w Krajowym Planie Odbudowy i Wzmacniania Odporności.

Uważamy, że działania rekomendowane państwom członkowskim będą prowadziły do znacznych skutków finansowych. Z tego względu wymagają dobrego zaplanowania, dobrego rozłożenia w czasie oraz zapewnienia odpowiednich nakładów finansowych. Uważamy też, że w bardzo wielu aspektach UE powinna partycypować. Podzielamy pogląd, że transformacja energetyczna powinna być społecznie sprawiedliwa oraz że konieczne jest przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu. Skuteczna realizacja tych wytycznych będzie wymagać uwzględnienia sytuacji wyjściowej i wyzwań dla poszczególnych krajów, w tym zapewnienia dobrej integracji społecznej i zawodowej obywateli i, podkreślę raz jeszcze, dobrego finansowania. W przypadku zarówno zielonej transformacji, jak i Ukrainy ciągle oczekujemy szczegółów propozycji KE. Zwłaszcza w przypadku Ukrainy na dzień dzisiejszy środki te ponoszone są głównie przez państwa członkowskie, w tym przypadku przez Polskę.

Oczywiście stanowisko jest omówione dużo bardziej szczegółowo, ono jest dość długie, ale w tym momencie zakończę. Jeżeli będzie potrzeba, ewentualnie będę jeszcze doszczegóławiał.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Bardzo proszę o sprawozdanie, pani poseł Pawliczak.

Poseł Karolina Pawliczak (Lewica):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Dziękuję również panu ministrowi i panu dyrektorowi za przedstawienie tego stanowiska. Wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia początkowo zostały przyjęte jako zintegrowany pakiet w 2010 r. i stanowiły podstawę strategii „Europa 2020". W 2015 r. przyjęto zmienione zintegrowane wytyczne, a w 2018 r. wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia zostały dostosowane do zasad Europejskiego filaru praw socjalnych. Zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej państwa członkowskie uznają swoje polityki gospodarcze oraz wspieranie zatrudnienia za przedmiot wspólnego zainteresowania i koordynują swoje działania w ramach Rady.

Przedmiotem przedstawionego dokumentu, tak jak panowie to przedstawili, są wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich na 2022 r. Przedstawione propozycje wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia, które mają obowiązywać w tym roku, zakładają zmiany w zakresie zwiększenia popytu na pracę, zwiększenia podaży pracy i poprawę dostępu do zatrudniania, nabywanie umiejętności i kompetencji przez całe życie, poprawę funkcjonowania rynków pracy oraz skuteczność dialogu społecznego, promowanie równości szans dla wszystkich, wspieranie wyłączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.

Wyzwania związane ze zmianą klimatu i środowiskiem, potrzeba szybszego uzyskania niezależności energetycznej i zapewnienie otwartej strategicznej autonomii Europy, globalizacja, cyfryzacja, sztuczna inteligencja oraz większa skala stosowania telepracy, gospodarka platform oraz zmiany demograficzne – wszystkie te czynniki zmieniają europejskie gospodarki i społeczeństwa. Unia i państwa członkowskie powinny we współpracy skutecznie i proaktywnie odpowiadać na te zmiany strukturalne i w razie potrzeby dostosowywać istniejące systemy, uznając ścisłą współzależność gospodarek i rynek pracy państw członkowskich.

Parlament Europejski, Rada i Komisja proklamowały Europejski filar praw socjalnych. Określono w nim 20 zasad i praw, na których mają opierać się sprawiedliwe i sprawnie funkcjonujące rynki pracy i systemy opieki społecznej. Podzielono je na trzy kategorie: równe szanse i dostęp do zatrudnienia, sprawiedliwe warunki pracy oraz ochrona socjalna i wyłączenie społeczne.

Wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia w tym roku mają być dostosowane w taki sposób, aby szczególnie uwzględnić otoczenie po ustąpieniu pandemii COVID-19 oraz transformację ekologiczną i cyfrową, sprawiedliwą pod względem społecznym. Analizie na potrzeby aktualizacji wytycznych poddano także niedawne inicjatywy polityczne podjęte m.in. w odpowiedzi na rosyjską agresję na Ukrainę, takie jak np. środki umożliwiające osobom uciekającym przed wojną w Ukrainie dostęp do rynku pracy. Jak wiemy, dziś jest to niestety niewystarczające.

Priorytety polskiej polityki zatrudnienia są co do zasady spójne z postulatami zawartymi w proponowanych przez Radę wytycznych. Znajduje to swój wyraz zarówno w krajowych dokumentach programowych takich jak KPDZ i KPO, jak również w ustalonych przez Polskę celach krajowych, które wpisują się w cele nadrzędne UE. Corocznie na podstawie swoich kompetencji Rada przygotowuje wytyczne, które państwa członkowskie uwzględniają w swoich politykach zatrudnienia. Wytyczne te muszą być zgodne z ogólnymi kierunkami polityki gospodarczej określanymi przez Radę. Dokument ma charakter strategiczny i jako taki nie powoduje bezpośrednich skutków społecznych, gospodarczych i finansowych. W dłuższej perspektywie należy jednak spodziewać się, że realizacja wytycznych przyniesie pozytywne skutki we wszystkich wymiarach.

W świetle powyższego należy pozytywnie przyjąć niniejsze stanowisko w przedmiocie przedłożonego wniosku. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję, pani poseł.

Otwieram dyskusję. Panie ministrze, nie jestem pewien, czy dobrze zrozumiałem pana dyrektora i panią poseł. Mówimy o wytycznych, czyli mówimy o *soft law*, tak? Pan dyrektor powiedział, że wprowadzenie ich w życie będzie wiązać się z jakimiś dużymi kosztami, ale rozumiem, że jest to de facto opinia i w miarę możliwości państwa członkowskie wprowadzają te wytyczne w życie.

Zastępca dyrektora departamentu MRiPS Marcin Wiatrów:

Dokładnie tak. Potwierdzam, jest to *soft law*, ale jeśli chcielibyśmy na poważnie przyjąć wszystkie te rekomendacje, to… Podam przykład. Jak wspominała pani poseł, jednym z działań Komisji jest przyjęcie celów krajowych. Polska określiła swój cel krajowy odnośnie do zwiększenia odsetka osób w wieku produkcyjnym w Polsce, które będą kształciły się w ramach *lifelong learning*, na 51,7%. To i tak trochę niżej niż średnia unijna wynosząca 60%, ale w wypadku Polski jesteśmy teraz na dwudziestu kilku procentach, nie pamiętam teraz szczegółowej liczby, więc jest to bardzo ambitne zadanie. Do 2030 r. jako społeczeństwo musimy stać się uczącym się społeczeństwem w konkretnej liczbie, w 51,7%, co jest ponad dwukrotnym wzrostem w stosunku do stanu obecnego.

Żeby realizować ten cel unijny i cele krajowe, które dla każdego kraju były postawione trochę inaczej, Komisja przyjęła propozycję m.in. indywidualnych kont szkoleniowych, czyli zaleceń, miękkiego prawa. W ramach indywidualnych kont szkoleniowych jakieś środki budżetowe mogły być przeznaczane przez dane państwa członkowskie, które mogły być wykorzystane właśnie na cel kształcenia przez całe życie. W tym sensie powiedziałem, że pełne wdrożenie będzie tego wymagało. Tutaj natomiast jest swoboda. To nie są twarde dyrektywy, tylko zawsze są to zalecenia. Tak jak w przypadku kont szkoleniowych, w większości przypadków, podobnie jak w przypadku polityki migracyjnej, a nawet w jeszcze większym stopniu, nie mamy do czynienia ze zharmonizowaną polityką, tylko raczej z metodą dialogu i wspólnego wypracowywania zaleceń i wytycznych.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

A jest tu jakakolwiek marchewka albo kij za wykonanie tych wytycznych? Czy może to implikować jakieś przyjemności bądź nieprzyjemności dla Polski? Czy są jakieś środki finansowe przewidziane za wdrożenie wytycznych?

Zastępca dyrektora departamentu MRiPS Marcin Wiatrów:

Tak. W większości przypadków, jak podkreślaliśmy w stanowisku, jeśli te cele są ambitne, to środki są przewidziane albo w ramach nowej perspektywy finansowej… Na przykład pilotaż indywidualnego konta szkoleniowego będzie robiony w ramach Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego, w ramach FERS. Będą dodatkowe środki, jeśli chodzi o ubóstwo energetyczne. Moim zdaniem to właściwość Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Rola Polski powinna być więc taka, żebyśmy pilnowali, żeby te środki były wystarczające, a tam, gdzie jest potrzeba takich działań – często są to działania nowe – i gdzie nie ma przewidzianych wystarczających środków w budżetach krajowych, żeby te procesy wzbogacać dodatkowymi środkami. W większości przypadków, tak jak mówię, a podałem dwa przykłady, one są przewidziane.

Jest zresztą tak, że jeśli UE formułuje cele w postaci wytycznych, to stara się, by były one spójne ze wsparciem finansowym w ramach różnych funduszy. Wtedy państwa częściej dostają środki na działania, które realizują właśnie te cele. Tak to wygląda w praktyce.

Przewodniczący poseł Kacper Płażyński (PiS):

Dziękuję bardzo.

Drodzy państwo, nie widzę więcej głosów. Zamykam dyskusję. Proponuję przyjąć następującą konkluzję. Stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. dokument o sygnaturze COM(2022) 241 wersja ostateczna. Komisja podzieliła stanowisko rządu**. Czy jest sprzeciw wobec tej konkluzji? Nie ma sprzeciwu, w związku z czym dziękuję. Zamykam ostatni punkt, punkt siódmy naszego dzisiejszego posiedzenia.

Porządek został wyczerpany, w związku z czym dziękuję państwu za dzisiaj. Zamykam posiedzenie Komisji.